

ganste umulig; men endelig vil den paa den anden Side styrke Indvisten i den Grad, at det næsten ikke vil være muligt for Dommeren, ialt Fald igjennem Paavirkning ad moralst og religiøs Wei at faae ham til at aabenbare Sandheden. Fra det Dieblit, han ser den Sagfører, der skal være hans Forsvare, vilde han vinde en saadan Styrke, at jeg føler mig aldeles overbevist om, at Indvisten og Prokuratoren, jeg tør vel sige i de 50 pCt. af de foreliggende Tilfælde, ville blive de stærke, og at Dommeren og det Offentlige ville trække det korteste Straa. Jeg er overbevist om, at det hverken er de Herrer eller Forslagsstillerens Mening, at dette skulde blive Resultatet; men jeg siger kun: efter den Forstaaelse, jeg har af Sagen, maa det nødvendigvis blive Resultatet. Altsaa foruden at jeg har ment, at den her foreslaede Foranstaltning strider i den Grad mod det kriminelle Forhørsvesen, at vor Retspleie herhjemme vil blive temmelig umulig, vil det være mig let, idet jeg iøvrigt med Hensyn til dette Punkt kan henholde mig til, hvad der blev udtalt af den sidste ærede Taler, at paavise, at det i praktisk Henseende ogsaa vil være ganske ugjørligt at gennemføre denne Foranstaltning. Jeg vil rette det Spørgsmaal til den ærede Forslagsstiller, naar man holder Forhør. Sa, ved Underretterne, hvor jo altsaa de fleste Tilfælde forekomme, og hvor Dommeren har en Mængde andre Sager at besatte sig med, og i det Hele har et stort Anpar, der holder man Forhør, naar der indløber Oplysninger, som det er nødvendigt at faae frem, man holder Forhør, naar den Taltale mener, at han har noget Særligt, at meddele, og endelig holder man Forhør, naar Dommeren kan faae Tid dertil, naar andre Forretninger gjør ham det muligt. Men i alle disse Tilfælde vil man ikke kunne stride til at holde Forhør, førend man med et passende Varsel har underrettet den bestillede Defensor om, at nu vil det ske. Dette vil for en stærkt beskæftiget Underdommer gjøre ham det Hele ganske umuligt. Vedkommende Sagfører kan ofte være borte paa Reise. Nu er det jo bekendt, at paa Landet og i Provindserne have Sagførerne ikke en Gang altid en ung konstitueret Fuldmægtig, som de altsaa ikke kunne sende til Dommeren under Forhøret; men meget ofte lade de, naar de ingen Fuldmægtig have, møde ved en Ruff eller en ikke stærkt beskæftiget Stræbder eller Stomager, som altsaa afleverer Indlægget i Retten. Det er Noget, Dommeren finder sig i, det kan passere; men det kan ikke være den Slags Folk, man byder Dommeren som Kontrol. Det

maa altsaa forudsættes, at vedkommende Sagfører personlig skal give Møde; men det vil blive et meget byrdefuldt Hverv, og saa at sige ganske umuliggjøre Rettens Gang; thi saa vil Dommerens hele Virksomhed være afhængig af, hvor stærkt Sagføreren er beskæftiget, eller ogsaa bliver det et meget byrdefuldt Hverv for vedkommende Sagfører, der slet ikke behøver at bo der, hvor Retten holdes. Jeg siger altsaa, at rent praktisk taget vil Forslaget heller ikke kunne lade sig gennemføre. Jeg skal med Hensyn til Spørgsmaalet om Omkostningerne, og navnlig med Hensyn til Spørgsmaalet om Stenograferne, ganske henholde mig til, hvad den sidste ærede Taler udtalte. Om hans Tal var lidt store eller ikke, veed jeg ikke; men det er ganske vist, at man ad den Wei maa komme til det, som jeg allerede paa Forhaand ad en anden Wei vilde være kommen til, at en Institution med Stenografer er ganske umulig, alene af Hensyn til den overordentlig store Bekostning, den vilde medføre, og det særdeles ringe Udbytte, den vilde give. Efter at jeg nu har sagt dette, skal jeg i Overensstemmelse med den Opfattelse, jeg har af min Stilling som Folkethingsmand udtale, at det jo i Reglen er særdeles let at kritisere et Lovforslag, og det er aabenbart som den ærede sidste Taler udtalte, ikke vanskeligt at kritisere det foreliggende Forslag; men det er jo en Materie, hvor det overhovedet ikke er hver Mand's Sag at skrive Lovforslag. Altsaa, det er ikke saa mærkeligt, at det ærede Medlem, der giver sin varme Interesse for denne Sag Luft i et Lovforslag, ikke har kunnet være heldigere. Det er ikke saa overordentlig mærkeligt, skjøndt det forekommer mig dog, at det ærede Medlem selv maatte have kunnet se, at det ikke var muligt at gennemføre disse Ting, bl. A. af de Grunde, jeg har nævnt. Jeg mener nemlig, at hvis man kan, bør man som Folkethingsmand give et om end nok saa ringe positivt Bidrag til en mulig Løsning og Forbedring af de Forhold, der ere under Omtale, selv om det er saa let at kritisere det Foreliggende, som det er i nærværende Tilfælde. Jeg mener nemlig ingenlunde, at det er ganske umuligt paa dette Omraade at gjøre en mindre Reform, som kunde siges at være baade nyttig og ikke principstridig. Med Hensyn til de Reforme, som have været paa Tale, vil jeg gjentage, hvad jeg før har sagt, at hvad enten Retsfrittererne faar en mere eller mindre selvstændig Stilling, anser jeg paa ingen Maade Institutionen for at være de Penge værd, den vil koste. Skal Retsfritteren være stillet ganske selvstændig og ganske sideordnet med Dom-